

Utbildningsdepartementet

Uppdrag att föreslå obligatorisk förskola med språkutvecklande insatser

Sammanfattning av uppdraget

En utredare ges i uppdrag att lämna författningsförslag som innebär att förskola med språkutvecklande insatser ska vara obligatorisk om det bedöms att barnet behöver sådant stöd för att barnet inte exponeras i tillräcklig utsträckning för det svenska språket i sin hemmiljö och på grund av detta visar påtagliga brister i språkutvecklingen i svenska.

Uppdraget ska redovisas senast den 1 september 2027.

Bakgrund

När förskolan fungerar som bäst ger den alla barn som deltar i den, oavsett bakgrund, en bra grund att stå på inför skolstarten. Förskolan spelar en särskilt viktig roll för barn som inte har svenska som modersmål när det gäller deras språkutveckling. Vissa barn som skulle behöva stöd i sin språkutveckling går dock sällan eller inte alls i förskolan. Det innebär att de, när de börjar skolan, har sämre förutsättningar att klara utbildningen.

Regeringen tillsatte i november 2024 en utredning som bl.a. fick i uppdrag att se över hur det kan införas en så kallad språkförskola. Utredningen har den 16 juni 2026 överlämnat betänkandet Förutsättningar för en likvärdig och språkutvecklande förskola (SOU 2026:37) med bl.a. förslag på språkutvecklande insatser i förskolan. Enligt förslaget ska det vara frivilligt att ta del av insatserna.

Goda språkkunskaper i svenska är avgörande för att klara skolan och ta en aktiv del i samhället och det är angeläget att alla barn faktiskt får goda

förutsättningar att börja skolan med goda språkkunskaper i svenska. Det kan därför vara motiverat att förskola med språkutvecklande insatser ska vara obligatorisk i vissa fall.

Ett tvång för barn att vara ifrån sina vårdnadshavare kräver samtidigt noggranna överväganden och aktualiserar flera rättsliga frågor. Det gäller inte minst i förhållande till frågor om proportionalitet och grundläggande fri- och rättigheter.

Uppdraget till utredaren

Mot bakgrund av ovanstående ska en utredare komplettera förslagen i SOU 2026:37 och lämna sådana författningsförslag som behövs för att en förskola med språkutvecklande insatser ska vara obligatorisk i vissa fall. Det ska gälla om det bedöms att barnet behöver sådant stöd för att barnet inte exponeras i tillräcklig utsträckning för det svenska språket i sin hemmiljö och på grund av detta visar påtagliga brister i språkutvecklingen i svenska. Utredaren ska även lämna förslag på vilka undantag som bör göras för familjer som är i Sverige tillfälligt.

Utredaren ska göra noggranna överväganden och analyser i förhållande till och regeringsformen, Europakonventionen, barnkonventionen och Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter i övrigt inklusive principen om likabehandling. Utredaren ska redovisa sin bedömning av förslagens förenlighet med nämnda regelverk. Utredaren ska även tillämpa ett jämställdhetsperspektiv.

Utredaren ska beakta förslag från den utredare som har haft i uppdrag att föreslå ett system för obligatorisk screening av små barns kunskaper i svenska språket inom barnhälsovården (S 2026:A).

Konsekvensbeskrivningar

Utredaren ska redovisa en konsekvensutredning för de förslag som lämnas på sätt som överensstämmer med förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Redovisning av uppdraget

Uppdraget ska redovisas senast den 1 september 2027.

(Utbildningsdepartementet)